

**कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव**  
**बहिःस्थ शिक्षण आणि अध्ययन विभाग**  
**Department of External Education and Learning (DEEL)**

**स्वाध्याय लेखन सूचना -**

१. खालील प्रत्येक विषयाचे स्वाध्याय प्रश्न दिले असून त्यातील टीपा लिहा व सविस्तर उत्तर लिहा आहे.
२. प्रत्येक विषयांतर्गत २० गुणांचे स्वाध्याय आहेत. सर्व स्वाध्याय हस्तलिखितच असणे गरजेचे आहे.
३. सर्व स्वाध्याय जमा करण्यासाठी अंतिम मुदत फेब्रुवारी अखेरपर्यंत आहे. त्यानंतर कोणतेही स्वाध्याय स्विकारले जाणार नाही याची नोंद घ्यावी.
४. स्वाध्याय सादर करतांना आपले नाव, शिक्षणक्रमाचे नाव, वर्ष, PRN NO, Mob. No. याप्रमाणे मुखपृष्ठ तयार करून प्रत्येक विषयासोबत जोडणे आवश्यक आहे.
५. स्वाध्याय स्वतः जमा करू शकता किंवा पोष्टाने खालील पत्त्यावर पाठवू शकता.

---

**स्वाध्याय सादरीकरण मुखपृष्ठ नमुना (Home Assignment)**

**Assignments Presentation Front page Format**

विद्यार्थ्याचे नाव :-

(Student Name) :-

कायम नोंदणी क्र. (PRN) :-

विषयाचे नाव :-

(Subject Name) :-

शिक्षणक्रमाचे नाव :-

(Programme Name)

अभ्यासकेंद्राचे नाव :-

(Name of Study Center)

दूरध्वनी /मोबाईल क्र. :-

(Phone/Mobile No.)

जमा करण्याची वर्ष व महिना :-

(Year & Month of Submission)

विद्यार्थ्याची सही :-

(Student Signature)

स्वाध्याय पाठविण्याचा पत्ता

मा. संचालक,

बहिःस्थ शिक्षण आणि अध्ययन विभाग,

उमविनगर, पोस्ट बॉक्स नं. 80

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव,

**425001**

दूरध्वनी क्र. 0257 - 2257495 / 2258496

E-Mail ID: - [ideal@nmu.ac.in](mailto:ideal@nmu.ac.in)

प्रथम वर्ष एम. ए. मराठी

M. A. Marathi

स्वाध्याय प्रश्न

पेपर (Paper) -1

मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी (प्रारंभ ते १९६०)

एकूण गुण - २०

प्र. १) सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही ०२)

- 1) महानुभाव संप्रदायाचे सातीग्रंथ कोणते? त्या ग्रंथांची वैशिष्ट्ये तुमच्या शब्दांत लिहा?
- 2) एकोणिसाव्या शतकातील समाजसुधारणा चळवळींच्या मराठी साहित्यावरील प्रभावाची चिकित्सा करा?
- 3) १९४५ ते १९६० या कलाखंडातील मराठी साहित्यावर राजकीय, सामाजिक आणि वाङ्मयीन घडामोडींचा नेमका काय परिणाम झाला? विशद करा?
- 4) ब्रिटीश राजवटीच्या महाराष्ट्रातील समाजजीवनावरील परिणामाचे स्वरूप स्पष्ट करून त्यांच्या मराठी वाङ्मयावरील प्रभावाची साधकबाधक चर्चा करा?
- 5) बदलत्या राजवटींमुळे मराठी वाङ्मयनिर्मितीमध्ये बदल होत गेले. हे विधान साधार विशद करा.

प्रथम वर्ष एम. ए. मराठी

M. A. Marathi

स्वाध्याय प्रश्न

पेपर (Paper) -2

समीक्षा आणि संप्रदाय

एकूण गुण - २०

प्र. १) सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही ०२)

- 1) वाङ्मयीनमूल्य आणि जीवनमूल्य यांचा परस्परसंबंध स्पष्ट करा.
- 2) मर्ढेकरपूर्व समीक्षेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- 3) यशवंत मनोहर यांच्या समीक्षेतील आंबेडकरवाद स्पष्ट करा.
- 4) 'कोल्ह्याट्याचे पोर' ची समाजशास्त्रीय समीक्षा करा.
- 5) आकलन-आस्वाद व मूल्यमापन या प्रक्रियांची सविस्तर चर्चा करा.

प्रथम वर्ष एम. ए. मराठी  
M. A. Marathi  
स्वाध्याय प्रश्न  
पेपर (Paper) -3  
विशेष लेखकाचा अभ्यास (विंदा करंदीकर)

एकूण गुण - २०

प्र. १) सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही ०२)

- 1) 'आदिमाया' तील प्रेमकवितेचे स्वरूप व वैशिष्ट्य सांगा .
- 2) 'अजबखाना' तील बालकवितेचे स्वरूप थोडक्यात सांगा .
- 3) करंदीकरांचे व्यक्तिचित्रणात्मक लघुनिबंधांचे स्वरूप थोडक्यात सांगा.
- 4) विंदाच्या सामाजिक कवितेचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये सोदाहरण लिहा.
- 5) विंदा करंदीकरांच्या लघुनिबंधातील विचार आणि चिंतन सांगा.

---

प्रथम वर्ष एम. ए. मराठी  
M. A. Marathi  
स्वाध्याय प्रश्न  
पेपर (Paper) -4  
स्त्रीवादी साहित्य

एकूण गुण - २०

प्र. १) सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही ०२)

- 1) महात्मा फुले, महात्मा गांधी आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या स्त्रीविषयक विचारांचा परामर्श घ्या.
- 2) 'तिची कहाणी' मधून ग्रामीण, कष्टकारी स्त्रीच्या जगण्याचे दर्शन घडते चर्चा करा.
- 3) 'संदर्भ स्त्री-पुरुष' या लेखसंग्रहातून आलेल्या स्त्रीविषयक विचारांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- 4) स्त्रीवाद म्हणजे काय ते सांगून त्यामागील प्रेरणा आणि त्याचे स्वरूप विशद करा.
- 5) मराठी साहित्यातील स्त्रीवादी जाणिवांचे स्वरूप कथा आणि कविता या वाङ्मयप्रकारांच्या संदर्भात उलगडून दाखवा.